

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 18 hallituksen esitykseen Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSAT'in perustamista koskevan yleissopimuksen ja siihen liittyvän toimintasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 13 päivältä marraskuuta 1984 lähettänyt hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 211 ulkoasiainvaliokuntaan. Liikennevaliokunta on antanut asiasta liitteenä olevan lausunnon. Asian johdosta ovat olleet kuultavina toimistopäällikkö Sakari Juuti ulkoasiainministeriöstä sekä diplomi-insinööri Rolf Backman Posti- ja telehallituksesta. Käsittelyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittaen seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Pariisissa 14 päivänä toukokuuta 1982 Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSATin perustamisesta tehdyn yleissopimuksen, jäljempänä yleissopimus, ja siihen liittyvän toimintasopimuksen, jäljempänä toimintasopimus, ne määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen. Yleissopimus tulee voimaan 60 päivän kuluttua siitä, kun kaksi kolmannelta valtiosta, joiden lainkäyttövaltaan väliaikaisen Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön INTERIM EUTELSATin perustamissopimuksen allekirjoittajaosapuolet kuuluivat sinä päivänä, kun yleissopimus avattiin allekirjoitettavaksi, on ratifioinut tai hyväksynyt sen tai allekirjoittanut sen ilman ratifioimisvaraamaa edellyttäen, että allekirjoittajilla tai niiden määräämillä ECS-sopimuksen (Kiinteitä palveluja tarjoavan satelliittitietoliikennejärjestelmän avaruusosaan liittyvää väliaikaista sopimusta koskevan lisäsopimuksen) sopimuspuolilla on hallussaan kaksi kolmannelta sopimuksen mukaisista rahoitusosuuksista ja että toimintasopimus on niiden osalta allekirjoitettu. Toimintasopimus tulee voimaan samana ajankohtana kuin yleissopimus.

Yleissopimuksella perustetaan kansainvälinen järjestö, jonka päätarkoituksena on Euroopan

tietoliikennesatelliittijärjestelmän tai -järjestelmien avaruusosan suunnittelu, kehittäminen, rakentaminen, aikaansaaminen sekä toiminnasta ja ylläpidosta huolehtiminen. EUTELSATin ensisijaisena tavoitteena on avaruusosan luominen kansainvälisten yleisten tietoliikennepalvelujen tarpeisiin Euroopassa.

Yleissopimuksen 5 artiklan mukaan Suomen on suoritettava järjestölle maksut toimintasopimuksen mukaisesti määritellyn sijoitusosuutensa suhteessa. Suomen alkusijoitusosuudeksi on määrätty 2,73 prosenttia alkupääomasta. Sijoitusosuus tarkistetaan myöhemmin vastaamaan Suomen osuutta EUTELSATin avaruusosan käytöstä. Posti- ja telehallitus on väliaikaisen Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön INTERIM EUTELSATin jäsen ja on tämän velvoitteen mukaisesti suorittanut sille kuuluvat maksut tarkoitukseen myönnettyistä määrärahoista. Yleissopimuksen lopullisesta hyväksymisestä aiheutuu valtiolle ainakin aluksi pysyväisluonteisia menoja, jotka edellyttävät eduskunnan suostumusta.

Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perusteella ulkoasiainvaliokunta pitää sopimusta tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvien ehdotusten hyväksymistä.

Edellä esitettyyn viitaten ulkoasiainvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi ne Pariisissa 14 päivänä toukokuuta 1982 tehdyn Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSAT'in perustamista koskevan yleissopimuksen ja siihen liittyvän toimintasopimuksen määräykset, jotka vaativat Eduskunnan suostumuksen.

Helsingissä 14 päivänä joulukuuta 1984

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Liikanen, jäsenet Aaltonen, Elo, Kanerva, Korttesalmi, E. Lai-

ne, Puolanne ja Tuomaala sekä varajäsenet Aho, Miettinen, Paasilinna ja Zilliacus.

EDUSKUNNAN
LIIKENNEVALIOKUNTA

Lüite

Helsingissä,
7 päivänä joulukuuta 1984
Lausunto n:o 4

Ulkoasiainvaliokunnalle

Ulkoasiainvaliokunta on 20 päivänä marraskuuta 1984 päivätyllä kirjeellään pyytänyt liikennevaliokunnalta lausunnon hallituksen esityksestä n:o 211 Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSATin perustamista koskevan yleissopimuksen ja siihen liittyvän toimintasopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuuluttavina toimistopäällikkö Sakari Juuti ulkoasiainministeriöstä, nuorempi hallitussihteeri Hannele Tuomi liikenneministeriöstä, diplomi-insinööri Rolf Backman posti- ja telehallituksesta, tekniikan tohtori Kari Ilmonen Oy Yleisradio Ab:stä, professori Esko Heikkilä Valtion teknillisestä tutkimuskeskuksesta, johtaja Kyösti Vesterinen Teollisuuden Keskusliitosta ja toimitusjohtaja Tapio Kallioja Helsinki-Televisiosta.

Liikennevaliokunta esittää lausuntonaan seuraavaa.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSATin perustamista koskevan yleissopimuksen ja siihen liittyvän toimintasopimuksen. EUTELSATin ensisijaisena tavoitteena on avaruusosan luominen kansainvälisten yleisten tietoliikennepalvelujen tarpeisiin Euroopassa.

Saamansa selvityksen perusteella valiokunta katsoo, että kyseiset Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestelmää koskevat sopimukset ovat tarkoituksenmukaisia. Sopimusten mukainen satelliittijärjestelmä tarjoaa joustavan mahdollisuuden järjestää kansainvälisiä tietoliikenneyhteyksiä sekä varmistaa niiden toimintaa.

Asiaa käsitellessään valiokunta on kiinnittänyt huomiota tietoliikennepalvelujen tarpeen jatkuvaan kasvuun. Liittyminen EUTELSAT-järjestöön ei ole esteenä sille, että Suomessa voitaisiin käyttää hyväksi myös muita kansainvälisiä tietoliikennesatelliittijärjestelmiä.

Edellä esitetyn perusteella liikennevaliokunta esittää kunnioittavasti,

että eduskunta hyväksyisi ne Pariisissa 14 päivänä toukokuuta 1982 tehdyn Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestön EUTELSATin perustamista koskevan yleissopimuksen ja siihen liittyvän toimintasopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Liikennevaliokunnan puolesta:

Reino Karpola

Salme Kandolin

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Karpola, varapuheenjohtaja Ranta, jäsenet Ahonen, Kettu-

nen, Lahtinen, J. Mikkola, Männistö, Paasilinna, Ratu, Saari, Tennilä, Tiuri, Valo ja Viljanen.